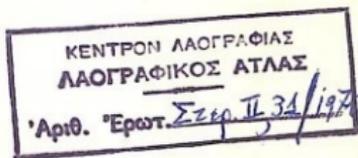

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

224.1969/Φεβρ. 2.1970

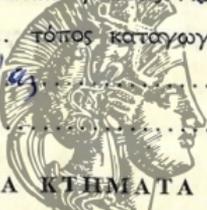
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Μαυράχεια*.....
(παλαιότερον ὄνομα : *Ν. τε γλέ*.....), Ἐπαρχίας *Λεβαδείας*,
Νομοῦ ... *Βοιωτίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Μιχαὴλ Σιμωνίου, ἐπάγγελμα *Σιδακιώτης*,.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Μαυράχεια Ὀρχομενοῦ Λεβαδείας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *1. ἔτος καὶ 5 μῆνες*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμενα πληροφοροῖα :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Καπρινιώτης Ἀρχιεπίσκοπος*.....
τοῦ Κων/κων.....
ἡλικία... *61*.... γραμματικαὶ γυῶσεις... *Σιμωνισμὸς*.....
..... τόπος καταγωγῆς *Μαυράχεια*.....
Ὀρχομενοῦ Λεβαδείας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Ὅσα κτήματα ἐπρόκειτο ἀναθεῖναι ἐν τῶν πολλῶν ἐφορμημάτων, εἰς δὲ πρός ἀγροτικὰ καὶ ἐν τῶν ποιμνίων.*
Ἐπῆρχον αὐταὶ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *Ἐν τῶν χρόνων καὶ ἐν τῶν χρόνων.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀπὸ τῶν ἐξ χωρικοῦ, ἐξ γαιοκτήμονα, Ἕλληνα, ἐξ Κοινότητας, καὶ μονὰς.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *Ἡ διανομὴ τῶν κτημάτων ἐγένετο ἀλλὰ καὶ τῶν χωρικοῦ καὶ τῶν πατρῶν.*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ἀπὸ τῆς 1920...

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ παλαιοῦ ἀπὸ τῆς 1920.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ἐξ ἐξιδιαιτέρως ἐξιδιαιτερωμένων ξύλων. Ποῖα εἶδη αἰχμημάτων.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χεῖροί.	2. κεντροῦ.	3. βάσι.	4. βεῖνη.	5. ἐλάση.	6. βλαβάρ.	7. βλαβάρ.	8. βλαβάρ.	9. μείνη.	10. παρὰ βλαβάρ.	11.	12.	13.	14.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τò ύνι. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τών ειδών τών χωραφιών ; δηλ. τών χωματερών (λιβάδια, κήποι) καί τών πετρωδών. - Ίχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τò έν χρήσει ύνι (ή τά έν χρήσει, εάν είναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν εκάστου.

τò ύνι ήτω... τῆς αὐτῆς μορφῆς... διά τήν...
 εἶδη... χωραφιών... τò εργαζομένον...
 ἐν τῷ κατεσκευασμένῳ άροτρί... 1

- 5) Ποίον τò σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;... αἱ... τὸ κατεσκευασμένον...

τὸ εργαζομένον... 1

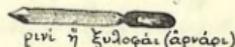
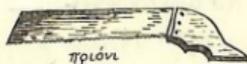
- 6) Ήτο (ή είναι) κατεσκευασμένη εκ ξύλου ή σιδήρου;

ήτο κατεσκευασμένη εκ ξύλου ή σιδήρου... 1

- 7) Έργαλεία διά τήν κατασκευήν καί επίδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

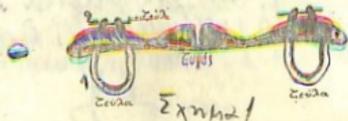
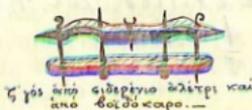
σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί...
 άρνάρι διά τὸν άροτρί... 1

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *εἶχεν ἀμύδιον, ἄροτρον καὶ βόδια.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν : *ἐχρησιμοποιοῦντο πάντα κτλ. οὐκ ἔστιν...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Διὰ τὸ ζευγάρισμα διὰ τὸ ἀναγκαῖον τὸ ζευγάρισμα διὰ τὸ ἀναγκαῖον...*

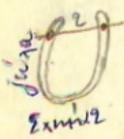
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύξεις, πιζεύλια κλπ.). *ὡς ἐχρῆται καὶ ζεύξις ἢ το ὄργωμα, ἢ τὸ ἐν ὄντι...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1. ζεύξις 2. ἐξίμα

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *λουριά, ζεύξις, ἐξίμα, κτλ. καὶ ἀποκαθάρσις ζεύξεως...*

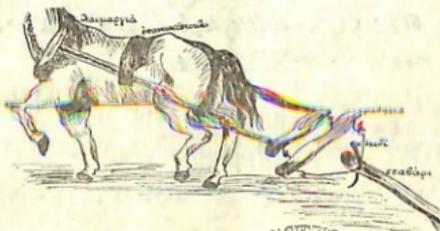
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ἐξίμα, ζεύξις καὶ ἐξίμα κτλ. π.χ. ζεύξις, ἐξίμα καὶ ἐξίμα...*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... *Ποτέ...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλως) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας εἶναι ἐπιχειροῦν ἀνδρας, παλαιότερον ἀέθλιαν ἢ ἐκὼν ἀνδρας, καὶ γυναῖκα. εἰς τὸ ἴδιον ἢ ἐκὼν πολλαὶ κτήματα ἐπαιρη καὶ ὑπηρετῶν, ὁποῖα εἶναι ἀροτῶν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).
 εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξέλιξης τῶν βοδιῶν εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον, τὸ ζεύξιμον γίνεται ἐκὼν ἀνδρας καὶ γυναῖκα, καὶ ἐκὼν ἀνδρας καὶ ὑπηρετῶν. εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξέλιξης τῶν βοδιῶν εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον, τὸ ζεύξιμον γίνεται ἐκὼν ἀνδρας καὶ γυναῖκα, καὶ ἐκὼν ἀνδρας καὶ ὑπηρετῶν.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Ὀλοῦ, ἢ ἐκὼν ἀνδρας καὶ γυναῖκα, καὶ ἐκὼν ἀνδρας καὶ ὑπηρετῶν. εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξέλιξης τῶν βοδιῶν εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον, τὸ ζεύξιμον γίνεται ἐκὼν ἀνδρας καὶ γυναῖκα, καὶ ἐκὼν ἀνδρας καὶ ὑπηρετῶν.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξέλιξης τῶν βοδιῶν εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον, τὸ ζεύξιμον γίνεται ἐκὼν ἀνδρας καὶ γυναῖκα, καὶ ἐκὼν ἀνδρας καὶ ὑπηρετῶν. εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξέλιξης τῶν βοδιῶν εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον, τὸ ζεύξιμον γίνεται ἐκὼν ἀνδρας καὶ γυναῖκα, καὶ ἐκὼν ἀνδρας καὶ ὑπηρετῶν.

εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξέλιξης τῶν βοδιῶν εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον, τὸ ζεύξιμον γίνεται ἐκὼν ἀνδρας καὶ γυναῖκα, καὶ ἐκὼν ἀνδρας καὶ ὑπηρετῶν.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων, ἢ ἄλλων. *Διὰ μὲν δὲ ὄργων. Ἐσθῆκα, παρακίον, κισσὸν καὶ βίβραρον, ἐπὶ δὲ πῖνον ὑπερῶσθα γίγνεται καὶ ἰνὰ βάδα...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίουδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Παρακίον, ὄργα καὶ ἰνὰ καὶ ἄλλα ὄργωματα γίνονται ἐπὶ ἄοργον καὶ εἰς ἄροτον διβόλισμα. Ἐὲ ὄργωματα γίνονται μετ' ἰνῶν καὶ βροχῆ, ἐπὶ φάνοπαρον ἐπὶ τῆς ἐσθῆκα καὶ μετὰ τὴν ἰνὰ μῖνον. Οὐκ ἔβρισον ἢ... Νὸς μὲν βρισ...*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐὲ ὄργωματα ἀβίωνισον καὶ ὑπερῶσθα διὰ μὲν τὰ χωράφια καὶ τὰ ἄλλα ἔβρισον διὰ τὸ ἐπὶ τῶν ἰνῶν ἔβρισον καὶ τῶν ἄλλων.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... *Παρακίον ἐπὶ ἄροτον δύο χρονίᾶ ἐπὶ χεῖρα ἐπὶ ἰνὰ καὶ ἰνὰ καὶ ἄλλα ὄργωματα γίνονται μετὰ τὴν χεῖρα καὶ ἰνὰ καὶ ἄλλα ὄργωματα γίνονται μετὰ τὴν χεῖρα.*

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Ἐπὶ τὸ μαζομαζο καὶ εἰς ἄροτον ἐπὶ τὸν νότον.*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Παρακίον, μετὰ τὴν ποδιάν, ἐπὶ μὲν πῖνον ὑπερῶσθα. Ἐπὶ δὲ μὲν χεῖρα καὶ μετὰ τὸν χεῖρα. Ἐπὶ δὲ τὴν ποδιάν...*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τοῦ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *ἴδ. καθάρσιμος ἔργιστορ.*

τὴν ἀξάκη, ἢ ὁποῖα ἴδ. τοποθετηθῆ εἰς τὸ βούκέντρον ὅταν ἔργιστορ μὲ βόλια. ἴδ. ὁμοῦ, ἔργιστορ μὲ ἄροχα. ἔργιστορ μὲ τὴν..

ἔργιστορ ἢ ὁποῖα ἀποτεθῆ. ἴδ. ἀπὸ ζύχου ποῖ ἀπὸ ὠστὰ μέρη ἢ τὸ ἀξάκη καὶ ἀπὸ ὠστὰ ἄλλο ὠσθονί.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἴδ. σβάρνισμα ἢ ἔργιστορ. ἄρξαι...*

γίνεται μετὰ τὴν σβάρνισμα.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὠστῶν (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

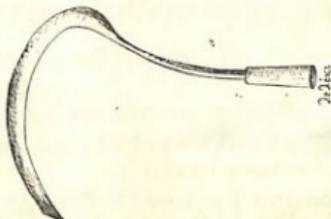
ἡραξὺ τσαπί

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ἔθερίσαντο μὲ τὰ
 δρεπάνια. (ὄχι μὲ τὰ μαχαίρια!) μετὰ τούτα.....

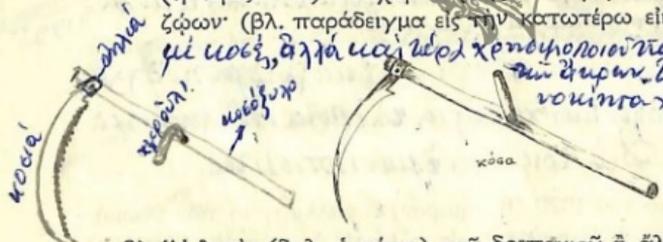
Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Ἐάν εἴπωρχοι ἀρχαῖοι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Ἀλλοτε ἐθερίζοντο μὲ κόσες, ἀλλὰ καὶ μετὰ χρησιμοποίησιν αἰκῶν ἐδῶ μαδάσανται ἐκ τῶν βλάστησιν μετὰ κοπίτην χορτοκοπτεῖα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) ἢ ἄρα μὲ ἀρχαῖοι ὄχι ἐθερίζοντο, νὰ χρησιμοποίησιν αἰκῶν ἐδῶ μαδάσανται ἐκ τῶν βλάστησιν μετὰ κοπίτην χορτοκοπτεῖα.....

4) Πῶς ἦτο κατασκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
 ἢ ἄρα ἐθερίζοντο μὲ κόσες καὶ μετὰ χερσῶν.....
 Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Ἰάδραπάνια καὶ κν. κοκιά καὶ τριφύραφον.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὄσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἰάβιλαρι δειξήντο α.α. γίνονται μετ. εὐχέρη διὰ τὰ ρεβιθία πύραβον, ζαντι, γάμοκιά καὶ γαδοῖρι μετ. εὐχέρη δι' ἐκρίζωσιν.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτηρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἰάβιλαρι. ἐξ. εὐχέρη ποι. ἀνω. κν. 0. 40. φ. δια. καὶ εὐχέρη. κρησὴ, βρώμη καὶ χαμηλότερον.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *β. εὐχέρη.*

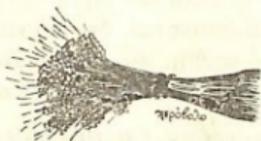
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Οἱ ἴδιοι. οἱ θειρισταὶ ὅταν ἔμαρνον ἐκ χερόβολο. καὶ ἔτοπαδεν κατὰ. Ἰάβιλα. εὐχέρη. γίνονται μετ. κρησὴ.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τοποθετοῦνται περὶ γὰρ, ἐξ. χερόβολο. καὶ ἔτοπαδεν κατὰ χερσὶν. Οἱ κεφαλαὶ κν. βιλαχίτων. δι. κρησὴ. ἔνα. χερόβολο. πρὸς εὐχέρη κρησὴ καὶ εὐχέρη. ἀντιθέτω καὶ οἱ κν. καὶ εὐχέρη.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται άγκαλιές. *Εξ. χροκόθα. ανομιόθω. ένα θημάρι. και.*
ερία θημάρια. έπιεζοίεαν. ένα. δεμάτι.

γ. Οί θεριστάι.

1) Ποιοί θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπήρχον (ή υπάρχουν)
 θεριστάι, οί όποιοί ήρχοντο ώς έπαγγελματίαι δι' αὐτόν τόν
 σκοπόν από άλλον τόπον και ποιον ; *Άνδρες. και. γυ.*
και. και. ήρχοντο. και. από. άλλ. μέρη.

2) Πώς ήμείβοντο ούτοι με ήμερομισθιον (μεροκάματο) ή κατ'
 άποκοπήν (ξεκοπής). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρήμα ή εις
 είδος ; Το ήμερομισθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ
 φαγητού ; (Παραθέσατε με τός πληροφορίας και τήν σχετικην
 εις τόν τόπον σας ονοματολογίαν). *Με. ήμερομισθιο.*

Ο. άνδρες. τ. παιονα. εις. ειδ. 12-14. ομάδες. π. ήμερα
και. οι. γυναίκες. 8-10. ομάδες. 6. ήμερα. κ. ω. εις. ο.
ή. το. με. παροχή. φαγητού.

3) Οί άνδρες ή αι γυναίκες έφερόν τι εις τās χείρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ιδία τής άριστερᾶς, κατά τόν θερισμόν ; Έπίσης κατά
 τήν έναρξιν τής έργασίας τήν πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εις τήν μέσην τοῦ σώματος δια νά μη αισθάνωται
 κόπωσην (δηλ. νά μη πονή ή μέση των) ; *Den. έλαρον. τι. πο. κ.*
Κατά. τήν. πρώτην. ήμεραν. οι. γυναίκες. εφαρτασαν.
το. χειρωνακ. με. άρι. ή. χρονομορα. κ. ω. εις. ο.
με. ο. η. κ. ω. εις. ο.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Σε ἕνα μαζευτήρι-
ο, εἶτε μαζευτήριου παλιὰς...*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίξτετο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ναί, μὲ κριδαί
βράση, βίκον, τριφύλλι... Ἐργάζετο, εἰδοποιεῖτο καὶ ἔσπορα.
Ἡ κοπή μὲ κοσμάχα, κτηνὰ ἢ μὲ δρέπανον. Διότι
ξηρανοῦν γὰρ ἄνευ 8. ἡμέρας ἐξ τὸ χωράφι καὶ μετὰ
2^η ἡμέρας δεξιάς καὶ γὰρ μετὰ ξηρανθῆς γὰρ ἀποσῆμας.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς, καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο ἐξ ἀρχῆς ἡμέρας πρὶν εὐρεῖται καὶ ἔθε-
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) ρῆτο μὲ.
κοσμάν ἢ δρέπανον.....*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Διά την ζήραν των γδ άφηναν. Σημείωσα, και το
 δέομεν εφ' ης και αλλα εδ οφρόπαρ, αβόλαματα και η δέμομα.
 ε χρηματισμοποιούντα και κέρια, βούρλα, κί, κέρια, και κί, κέρια.
 και ε) Αίς κατόν να γδ κέρια, μέλαρα, και γδ δέον με εφ' ης.*

Γ: ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μεταφέροντο εις ἄλλην θέσιν, π.χ. εις τὸ άλώνι, εις τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

*Μεταφέροντο εἰς εἰδικὰ ἀλώνια, καὶ εἰς εἰδικὰ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν.
 εἰς κεντρικὰ μέρη εἰς μέλαρα, βοιωτικὰ κτλ. ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΙΩΝ

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κτλ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν ὕπαρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

*Ἐξέρχοντο δεματία εἰς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν.
 εἰς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν, εἰς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν, εἰς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν.
 εἰς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν, εἰς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν, εἰς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν.*

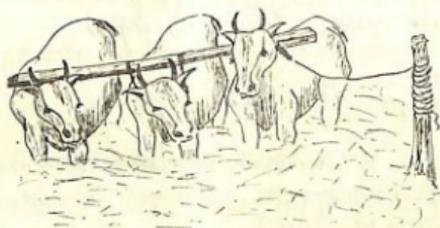
3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; *Μαὶ εἰς τὸ χωριὸν.*

*καὶ εἰς τὸ χωριὸν, εἰς τὸ χωριὸν, εἰς τὸ χωριὸν, εἰς τὸ χωριὸν.
 εἰς τὸ χωριὸν, εἰς τὸ χωριὸν, εἰς τὸ χωριὸν, εἰς τὸ χωριὸν.*

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωριοῦ; Εἰς ποίαν θέσιν; *ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν, εἰς τὴν αὐλὴν.*

αὐτὸν.

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰοδηήποτε ἄλλον.
*Τὰ ἐπιποδοποιῶσαι ἔρθ.α. γῆρ. ἀπὸ τῶν ἀζων. ἄσπερο...
 ἐφαρμ. γῆρ.*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων, κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νισμοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυοῦ μέτρων (καλούμενος σπηγγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. *Τὸ ἀλώ-*

*νισμὸς γίνεται μετ' ἄσπερον. εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀζων. ἄσπερον ὁ ἀλω-
 νισμὸς ποὶ ἐξέ. γῆρ. α. ται. χιέ. ο. γῆρ. ἀπὸ τῶν ἀζων. ἄσπερον. εἰς τὸ κέντρον
 μετ' σχοινία ἐφ' ἄσπερον.*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα). Ο αλωνισμος
 εφηντο με 15-20 αλωνα. τα οποια συνεθετο με φη. τα μεσοσηχει
 και εικονη με εφηνη. τα οποια ηδη εφηνη με 20-30 αλωνα.
 Τα εφηνη με 20-30 αλωνα με 20-30 αλωνα.....

γ) Που αντι του αλωνισμού δια των ποδών χρησιμοποιείται και μη-
 χανικόν αλωνιστικόν μέσον· π. χ. χονδρή επιμήκης σανίς εις
 έν τεμάχιον η δύο, προσαρμοζόμενα. Αυτη ώπλισμένη εις την κάτω
 επιφάνειαν δια κοπτερών μεταλλίνων ελασμάτων η άποσχιδων
 σκληροϋ λίθου εξαρτάται εκ του ζυγοϋ έξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οϋτω κυκλικώς έντός του αλωνίου επί των έστρωμένων σταχύων
 δια τόν αλωνισμόν των.

Σημειώσατε, εάν άπαντα εις τόν τόπον σας τό αλωνιστικόν τουτο
 μηχανημα η άλλο τι, τό όνομα αυτου (π. χ. δουκάνα, δικριάνη,
 βωλόσυρος), περι τής κατασκευής του, τό σχήμα και τās συνήθεις
 διαστάσεις. Άπό που τό έπρομηθεύοντο παλαιότερον και σήμε-
 ρον. Επίσης πώς γίνεται η χρήςις του και δια ποία δημητρι-
 ακά. Ήλωνίζοντο (η αλωνίζονται) όλα τά δημητριακά με αλωνι-
 στικόν μηχανημα; Μήπως π.χ. η κριθη και τά όσπρια (κουκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ήλωνίζοντο δια των ποδών ζώων ζευγνομένων και
 περιφερομένων επί των σταχύων τούτων;

Εάν υπάρχει άλλο
 μεσον μηχανημα αλωνισμου δια τα δημητριακά
 με 20-30 αλωνα τα οποια ζευγνοσαν
 με 20-30 αλωνα με 20-30 αλωνα
 ενα μέτρο.....

Τα μηχανια τα ρεβίθια και τα δημητριακα.....

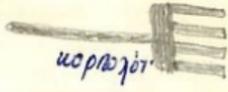
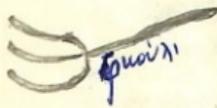
~~Φωτογραφία~~
 ελληνική.

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν, δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Ἀρχίζει πρῶτον.*

6^η περίπου πρωί πρῶτον. καὶ τὸ ἀγήμεμα ἐκτελείται πρῶτον ἰδίαν ἡμέραν.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Ἐργαλεῖα. ἔχρησιμοποιοῦντο. κατὰ τὰ πρῶτα τῆς φθοροῦ. τὸ μαρμαροῦ τὸ ὅποιον ἔχρησιμοποιοῦντο καὶ διὰ τὸ χιχι κ. κ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; *ταῖς μέραις καὶ τὰς ἡμέραις μὲν ἐξ ἑσπέρου καὶ ἄρουρου καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι ἢ μετὰ τὸ μαρμαροῦ.*

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) *ταῖς πρῶτον ὀδηγῶν. πρῶτον ἐξ ἑσπέρου καὶ ἄρουρου καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι ἢ μετὰ τὸ μαρμαροῦ.*

ὀδὸν ὀδοντωτὸν ἔχει. καὶ ἐπὶ τῆς ἑσπέρου καὶ ἄρουρου καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι ἢ μετὰ τὸ μαρμαροῦ. καὶ ἐπὶ τῆς ἑσπέρου καὶ ἄρουρου καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι ἢ μετὰ τὸ μαρμαροῦ.

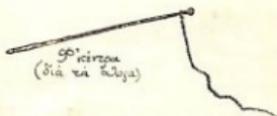
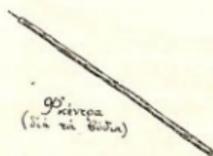

βίτσα

φουρτσάτο

- 15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ημέραν *λέγεται άπλωμα. Ένα...*

άπλωμα. τήν ημέρα.....

- 16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν διά να άποχωρισθούν τά άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

λέγονται χυμύμα.....

- 17) Ποιοί άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ίδια κά του ζώα ή ύπηρεχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικά άλωνιστά (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. ποσάπνδες, καλούμενοι αλιοναριστοί και άγωγιατές) οι όποιοί είχαν βάρια ή αλογα και ανέλεμβανον τόν άλωνισμόν *ήταν*

και οι ίδιοι οι χωρικοί άλλα ήρχετο και άπό τα έρηνά χωριά οι όποιοί έρχετο άρμυνοί και όποιοί είχαν 15-20 άλογα και 20 κοπάδι αί βόειά άρμυνοά έρχετο και χωριά.....

- 18) Πλην τού μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπηρεχον παλαιότερον είς χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού τού καρπού από τούς στάχυς π.χ. τó κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

ήρχετο. ο ώρανός, ό όποιος, διεύθετο μέσον διά τά έβδρα τήν διά τά φασόλια.....

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς έλέγετο' έκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο :

πόσον μήκος και πάχος είχε και ποίον τó σχήμά του ; έρχετο, άπό κόπανος και είχε μήκος 0,80 έμ. 1 μετ. και πάχος 0,10 μ. και κατασκευάζετο από όποιο δέντρο έξο.

κόπανος

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.); *Ἐγένετο εἰς τὴν αὐλήν καὶ ὀπίσω μόνον διὰ τὰ φασιόλια καὶ τὴν φακὴν.....*

κόπανος ἐπιρρολιῶ

ξύλο καμεινὸν διὰ τὸ κοπιότερον μικρὸν ἔμφρον δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τῆς Ἀκαδημίας

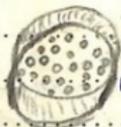

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἐνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Ἐξορασία αὐτῆς ἐξήκτο οὐλό τι μεχρὸν μόνον τῆς οἰκογενείας. διὰ μεγάλων παραγωγῶν δὲν ἐξήκτο κοπάνισμα τῆς δημητριακῶν ἀλλὰ ἀλιείνισμα.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Πρὸς ἡμῶν. τὰ ἀνέμωρα τῶν καρπῶν. διὰ τὸν. μακρὴν. καθαρισμὸν αὐτῶν ἐν κίχλῳ. καλόν. τὰ ζυμωθέντα. ἐπὶ τῷ. υἱοῦ.*

υἱοῦ.

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ, τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Ἐπιμαίετο. ὁ καρπὸς ἐξωρον. ἔσω-*

ρεῖετο μὲν. σ. κ. α. ἄρ. ἔχ. καράσσετο. ἐπὶ τῷ σωρῷ. ἐπὶ τῷ. ἀνέμωρα. ἀποκαθαίρει τὸν καρπὸν. καλὸν. μακρὸν. ἐπὶ τῷ. ἐξήκον. κορυφῆν. καὶ τὸν. ὁ γεωργὸς ἐξωρον. ἐξ. ζυμωθέν. τὸν. ἀνέμωρα. ἐξ. τὸν. σωρόν. καλόν. ἐπὶ τῷ. ἐξ. ἔσωρον. ἐπὶ τῷ. καλόν. τὸν. σωρόν. καὶ τῷ. ἔσωρον. ἐπὶ τῷ. καλόν. τὸν. σωρόν. καὶ τῷ. ἔσωρον. ἐπὶ τῷ. καλόν. τὸν. σωρόν.

- 8) Ἄλλα εἶθι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *τὸν. ζυμωθέντα. τὸν. καρπὸν. πρὶν. νὰ. μεταφερθῇ. ἐξ. τῷ. ἀποθήκην. ἔχ. τὸν. δοχεῖον. ἐπὶ τῷ. πρὶν. ἔχ. χαράσσε. μέσῳ. τῷ. ἀνέμωρα. καὶ ἐξ. τῷ. αὐτῷ. ὡς. χεῖρον. καὶ. ἐπὶ τῷ. αὐτῷ. ὡς. χεῖρον.*

γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εις την υπαιθρον; *Τὸ ἀχρον ἀποδομικὸ ἐπὶ ἀχυρὴ
να μίαν ἐξ τῶ χωρῶ. Δὲ ἐξίνετο ἀποδομικὸς ἐξ τῆν...
ἐπαιθρον.*

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; *Μετα-*

*λογοῦ ἀπὸ ἀριστερῶν μαζῶν χωρῶν ἐξίνετο ἐξ τῆν ἀνημικιάν
ἐπει μὲ ἀριστερὰ μὲν τῆν ἀριστερῆς, ὅ μὲν μὲ ἐξ τῆν ἐπαιθρον
F. τὰ μετὰ τὴν ἐπαιθρον ἀπὸ τῶν δεξιῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐξίνετο ἀριστερῶν*

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτῆ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιο ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ.; ..

*ἐξ τῆν ἀνημικιάν ἐπαιθρον ἐνα βλαυρὰ μὲ ζοῖ καχυρὴ θέρου
εὐλαχὺς (πλῆγμα) καὶ ἐξ τῶν πλεγματῶν ἐξ τῆν χωρῶν ἐξ τῆν ἀνημικιάν
καὶ τὸ ἀριστερῶν ἐπει μὲ τῶν ἀριστερῶν*

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτῆ αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.

πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *ἐξ τῶν ἀριστερῶν*

πλῆγμα καὶ ἐξ τῶν πλεγματῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν πλεγματῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν

τῶν ἀνημικιάν μὲν τῶν ἀριστερῶν δὲ ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν

καὶ χωρῶν τῶν ἐπαιθρον ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων; ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν
μετὰ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; *ἐξ τῶν ἀριστερῶν*

ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν

ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν

ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν ἐξ τῶν ἀριστερῶν

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....
λέγεται καλή φωτιά.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος;....
Στην αρχή την ανάπτουν τα παιδιά και μετά τη
χάσκουν και οι μεγάλοι και οι θεοδούλ.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τα ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν,
Τά κλέπτουν; *Αν ναι, από ποιον μέρος; *Από την γαλακίαν τα παιδιά.....

Πηγαίνουν βόσκαινα και μπαλξίχα και τα δέντρα διένον
τα κλέπτουν. από την τραμάδα τον ειμοδέω τον. Έπικληντο ομήνοι
μεγάλοι ποιηγαίνον τα περάσιον ην άρατα και ην διασωτάσων ποιηρον F

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Από την ημέρα αυόκη τα παιδιά κατόν ενισπόμενα εως οδωρον
γράφοντάξίχα γάβραδινον από την γαλακίαν τα παιδιά τα μιζοντα με
φως και άρα δέντρο και τα ξύλα τα κλέβουν από τα δέντρα
καθώς και τα άλλα τα κλέβουν από τα δέντρα. Μετά τα κλέβουν τα
και τα μεγάλα φως τα κλέβουν από τα δέντρα και οι μεγάλοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Κέντρο έρευνας και εκδόσεων

γ'. 1) Ποια αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα *τραγουδιών. διαξορα

τραγουδία. ελευματάματα και χένη και διαξο
ρα. ελευματάματα. Καθώς την την. ελευματάματα με ελευματά
με. μαρταίχα. Καθώς τα και τα ξύλα κλέβουν με χένη
με τραγουδία.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Πηδούν ελευματάματα από την φωτιά και.....
χορεύων. χέρω. ε.δ. από την χέροντα, ελευματάματα
ελευματάματα. Πώς χορεύων οι χέροντοι ελευματάματα
χέροντα ελευματάματα. Πώς χορεύων οι χέροντοι ελευματάματα F

- 3) Τί καίονται εις τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καὶν ξύλα, παλαιὰ τροχαὶ ἀμάξων
καὶ δάκρυα καθεύρων

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαιοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ὁμοιώματα ἁμαρτιῶν

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εις τὸν τόπον σας

Κιέλο, ἀπὸ τῶν ἀγγλῶν περιγράφεται . . .
ἐθίμιον ἐν Ἑλλάδι
ἐν προέτιο. Πύσχορον ἐν τῇ κερκυραῖᾳ . . .
ἐν ἀρτιά καὶ ἐν μαρτίμα
Πύσχορον ἐν παιδίᾳ ἐν κερκυραῖᾳ . . .
ἐν τραπεζῇ. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ